

Iedzīvotāju īpatsvars, kas ziņotu par atsevišķu valsts iestāžu darbinieku pretlikumīgu rīcību, un uzskati par policistu tiesībām pielietot fizisku spēku un speciālos līdzekļus

**Latvijas iedzīvotāju aptaujas rezultāti
2019. gada decembris**

Saturs

Pētījuma apraksts _____	3
Respondentu sociāli demogrāfiskais profils _____	4
Galvenie secinājumi _____	5
Galvenie rezultāti _____	7
Pielikums _____	14
Aptaujas anketa _____	15
Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula _____	16

Pētījuma apraksts

Pētījuma veicējs: tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs SKDS

Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 75 gadiem

Aptaujas metode: Tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās

Izlases apjoms: 1007 respondenti (ģenerālkopums: 1538 tūkst. cilv.)

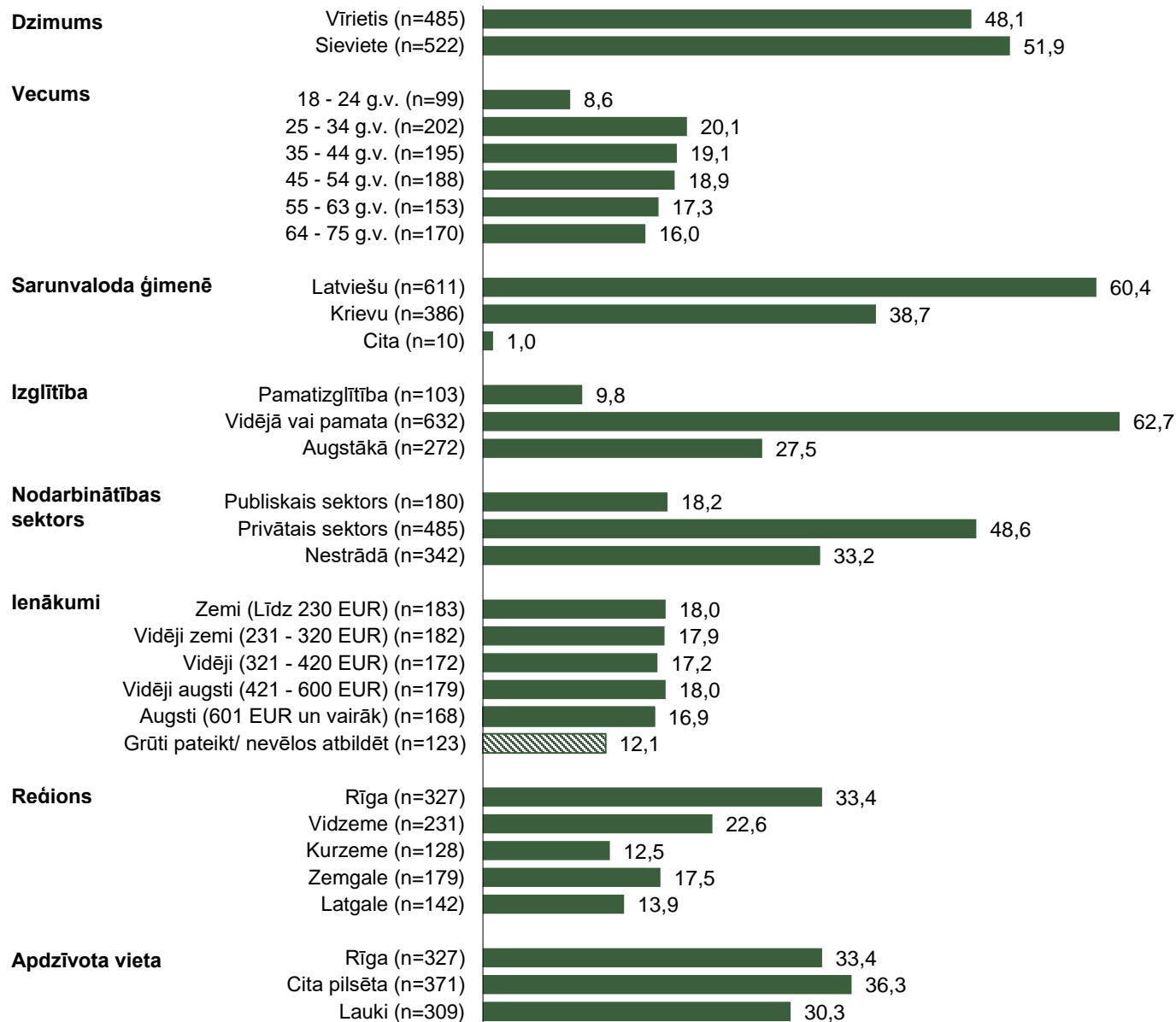
Izlases metode: Stratificētā nejaušā izlase

Ģeogrāfiskais pārklājums: visa Latvija (124 izlases punkti)

Aptaujas veikšanas laiks: 30.11.2019. līdz 11.12.2019.

Datu svēršana: dati tika svērti pēc pazīmēm: reģions, tautība, dzimums, vecums saskaņā ar LR IeM PMLP iedzīvotāju reģistra datiem uz 17.01.2019. Šajā materiālā norādīti svērti procenti un nesvērts respondentu skaits.

Respondentu sociāli demogrāfiskais profils

Bāze: visi respondenti, n=1007

Galvenie secinājumi

Galvenie secinājumi

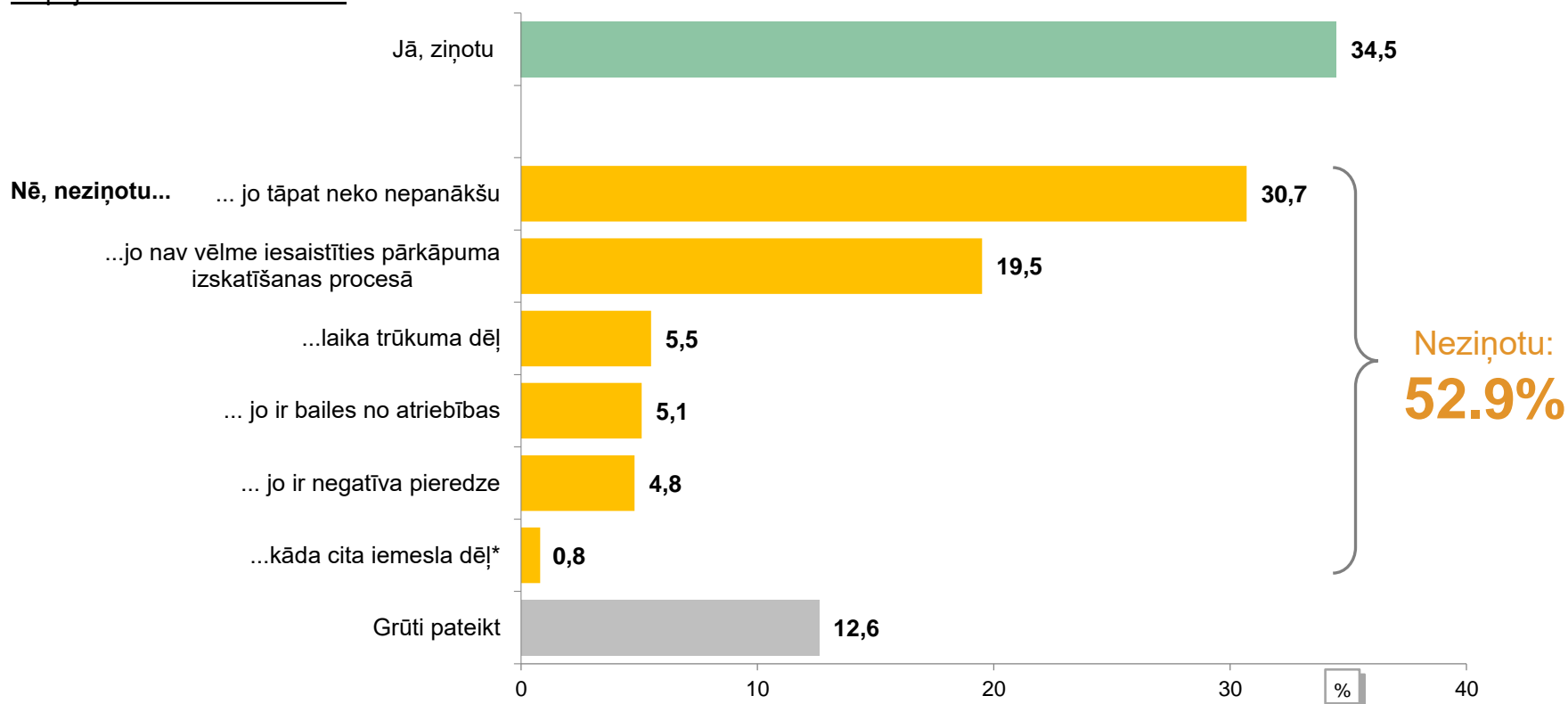
- 2019. gada decembra Latvijas iedzīvotāju aptaujas dati liecina, ka vairāk nekā trešdaļa jeb 35% iedzīvotāju ziņotu, ja saskartos ar šādās iestādēs strādājošo rīcību, kas būtu pretlikumīga: Valsts policija, Pašvaldības policija, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts robežsardze, Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs, Nodrošinājuma valsts aģentūra, Ieslodzītumu vietu pārvalde (ieslodzītumu vietas), Ostas policija. Turpretī kopumā vairāk nekā puse jeb 53% iedzīvotāju par to neziņotu; biežāk minētie iemesli ir sekojoši:
 - ✓ Nē, neziņotu, jo tāpat neko nepanākšu (31%);
 - ✓ Nē, neziņotu, jo nav vēlme iesaistīties pārkāpuma izskatīšanas procesā (20%).
- Jau retāk minēti sekojoši iemesli neziņošanai par šo iestāžu darbinieku pretlikumīgu rīcību:
 - ✓ Nē, neziņotu laika trūkuma dēļ (6%);
 - ✓ Nē, neziņotu, jo ir bailes no atriebības (5%);
 - ✓ Nē, neziņotu, jo ir negatīva pieredze (5%).
- Jāatzīmē, ka salīdzinoši biežāk par minēto iestāžu darbinieku pretlikumīgu rīcību ziņotu iedzīvotāji ar augstiem ienākumiem (47%).
- Saskaņā ar aptaujas datiem, 17% iedzīvotāju norādījuši, ka pēdējo 5 gadu laikā viņi vai viņu ģimenes locekļi ir nonākuši situācijā, kad piedzīvots pārkāpums no iepriekš uzskaitīto iestāžu nodarbināto puses, bet par to nav ziņots, turpretī 78% nav bijuši tādā situācijā.
- Domājot par to, vai policijas amatpersonas drīkst pielietot fizisku spēku un speciālos līdzekļus (piemēram, roku dzelžus, sasiešanas līdzekļus, steku, elektrošoku, gāzes baloniņu, u.c.), lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību un drošību, kopumā vairāk nekā puse jeb 57% iedzīvotāju uzskata, ka tās to drīkst (noteikti drīkst: 17%, vairāk sliecos domāt, ka drīkst: 39%), turpretī kopumā 35% - ka nedrīkst (noteikti nedrīkst: 13%, vairāk sliecos domāt, ka nedrīkst: 21%).

Galvenie rezultāti

Iedzīvotāju īpatsvars, kas ziņotu par pieredzētu atsevišķās valsts iestādēs strādājošo nelikumīgu rīcību

K1. "Ja Jūs saskartos ar kādu no šajās iestādēs strādājošo rīcību, kura, Jūsprāt, būtu pretlikumīga, vai Jūs par to ziņotu? Valsts policija, Pašvaldības policija, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts robežsardze, Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs, Nodrošinājuma valsts aģentūra, Ieslodzījuma vietu pārvalde (ieslodzījuma vietas), Ostas policija"

Iespējamās vairākas atbildes

Bāze: visi respondenti, n=1007

*Citas respondentu minētās atbildes:

Jo nezinu, kur jāziņo
 Jo katrs atbild par sevi
 negribu būt nodevēja
 neesmu domājis, kas un kā būtu jādarā
 kāds cits būs uzņēmīgāks un ziņos
 jo neuzticos nevienam
 jo ir vienalga

minēts 2 reizes
 minēts 2 reizes
 minēts 1 reizi
 minēts 1 reizi
 minēts 1 reizi
 minēts 1 reizi
 minēts 1 reizi

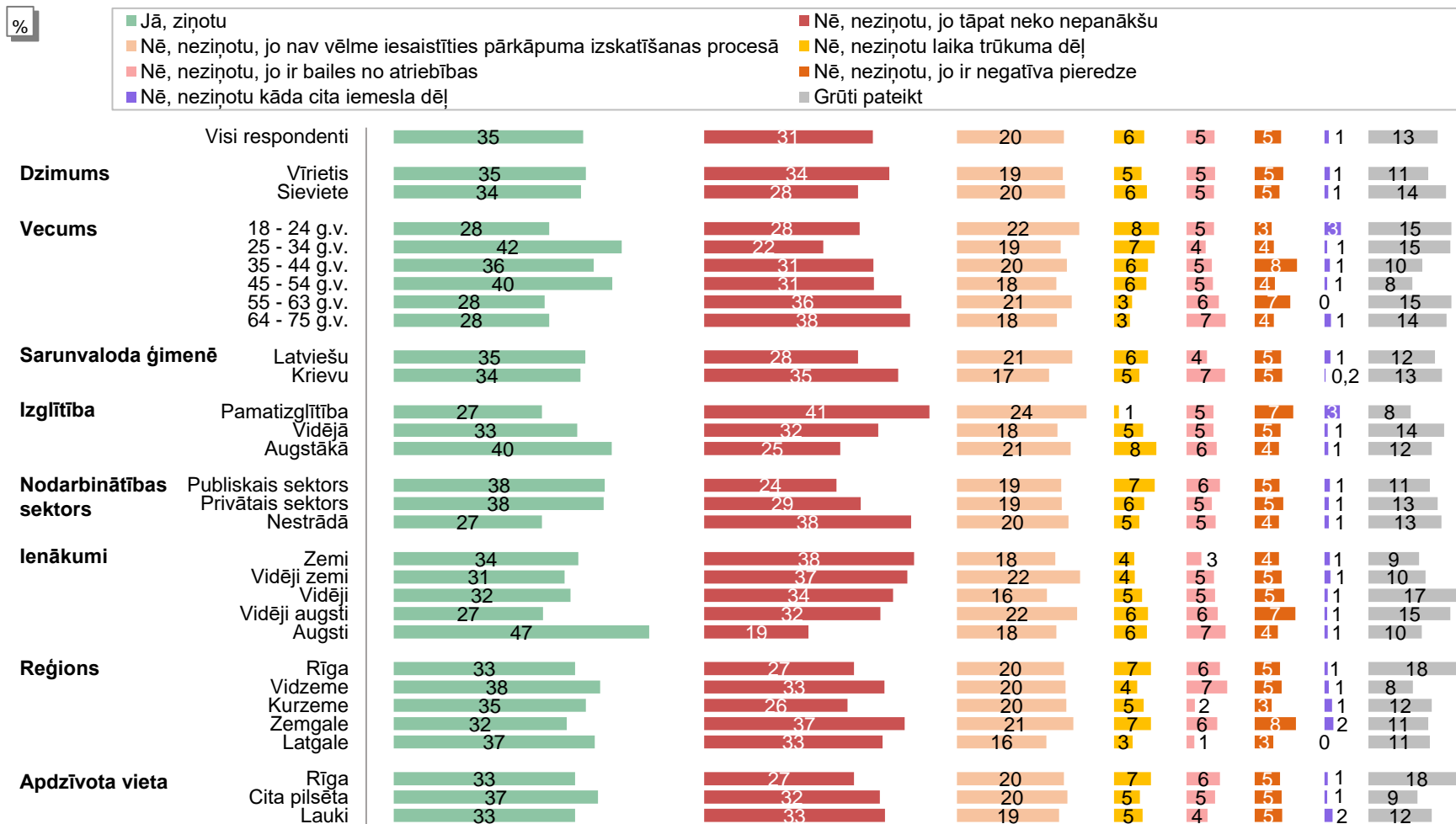
Iedzīvotāju īpatsvars, kas ziņotu par pieredzētu atsevišķās valsts iestādēs strādājošo nelikumīgu rīcību

Atbildes dažādās iedzīvotāju grupās

K1. "Ja Jūs saskartos ar kādu no šajās iestādēs strādājošo rīcību, kura, Jūsaprāt, būtu pretlikumīga, vai Jūs par to ziņotu?"

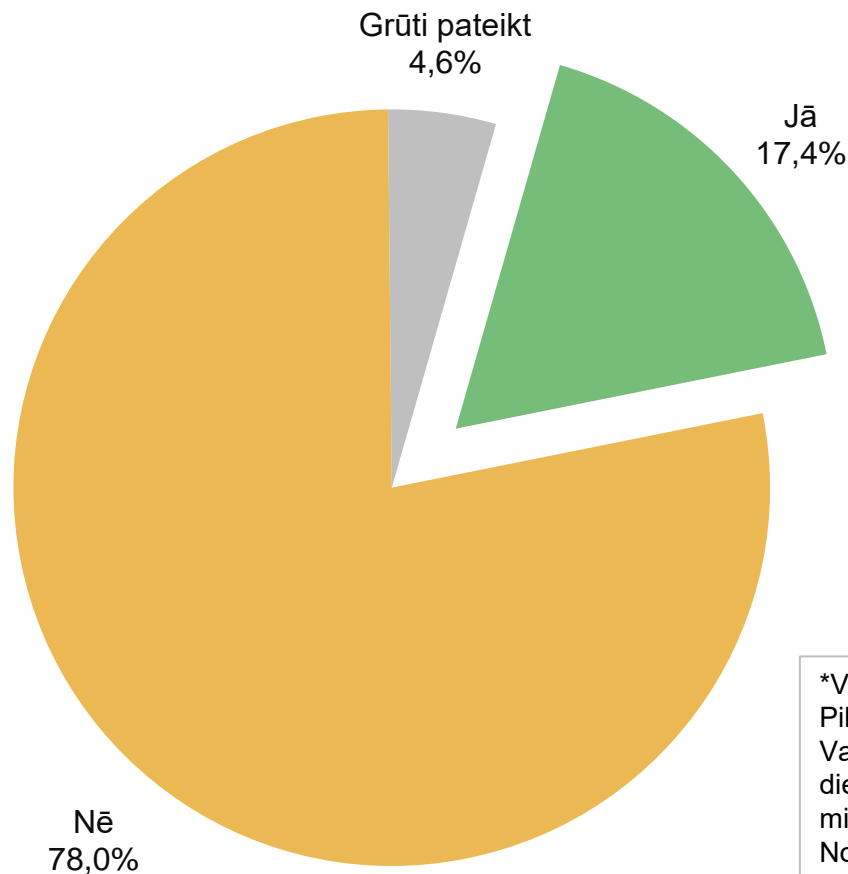
Valsts policija, Pašvaldības policija, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts robežsardze, Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs, Nodrošinājuma valsts aģentūra, Ieslodzījuma vietu pārvalde (ieslodzījuma vietas), Ostas policija"

lešpējamas vairākas atbildes

Iedzīvotāju īpatsvars, kas par pēdējo piecu gadu laikā pieredzētu atsevišķu valsts iestāžu darbinieku pārkāpumu ir ziņojuši

K2. "Vai pēdējo 5 gadu laikā Jūs vai citi Jūsu ģimenes locekļi esat nonākuši situācijā, kad piedzīvojāt pārkāpumu no iepriekš uzskaitīto iestāžu* nodarbināto puses, bet par to neziņojāt?"

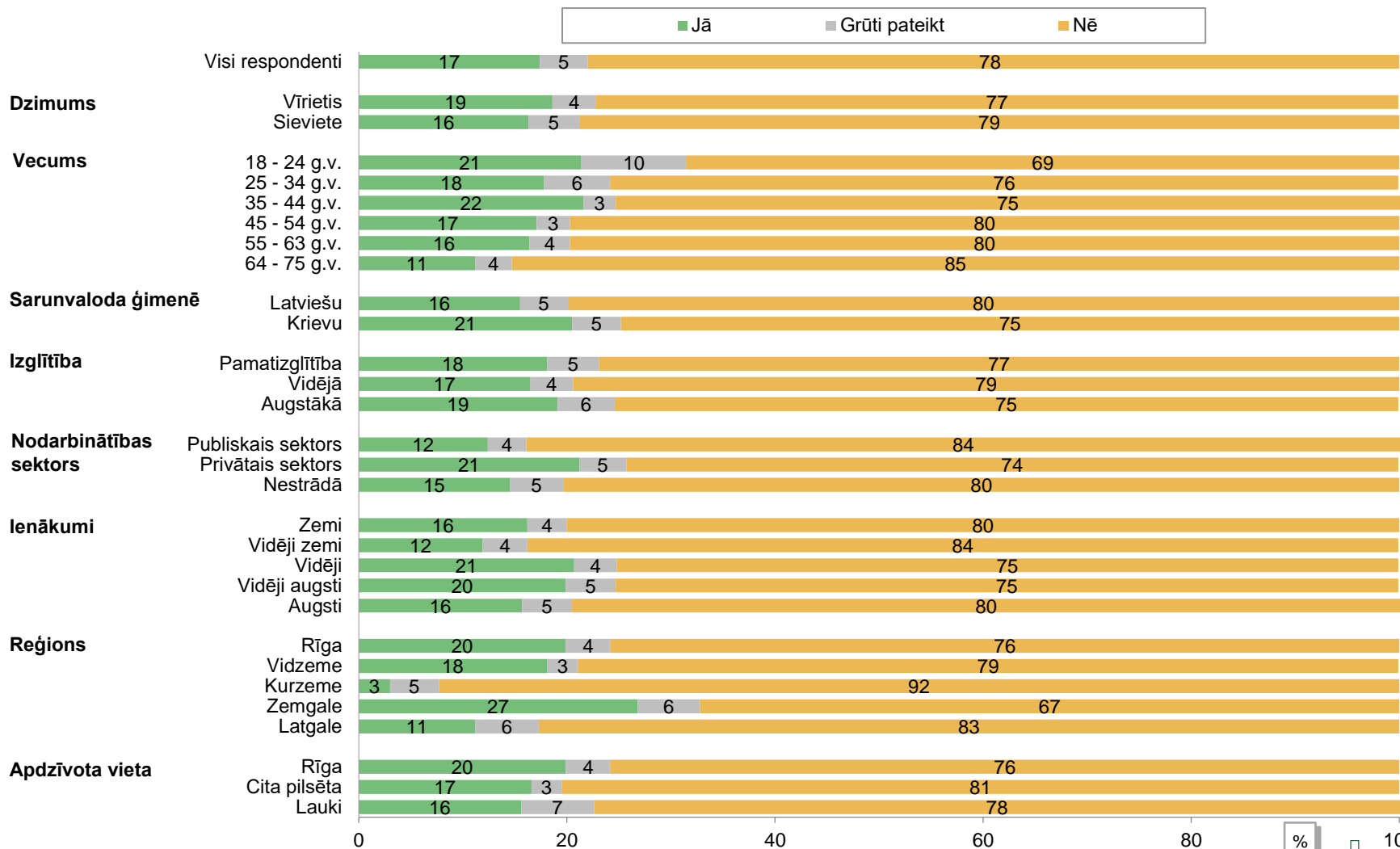
*Valsts policija, Pašvaldības policija, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts robežsardze, Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs, Nodrošinājuma valsts aģentūra, Ieslodzījuma vietu pārvalde (ieslodzījuma vietas), Ostas policija

Bāze: visi respondenti, n=1007

Iedzīvotāju īpatsvars, kas par pēdējo piecu gadu laikā pieredzētu atsevišķu valsts iestāžu darbinieku pārkāpumu ir ziņojuši

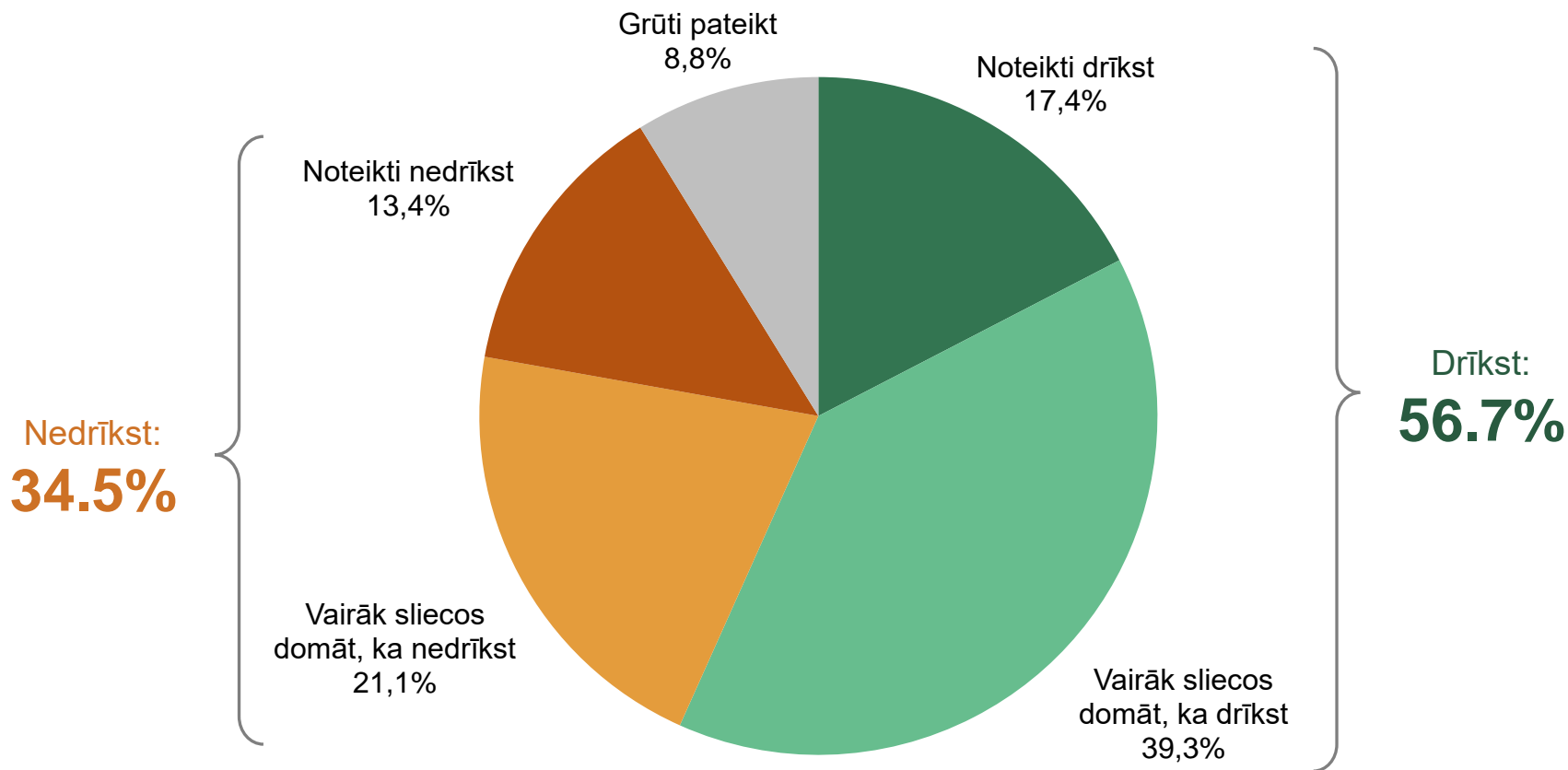
Atbildes dažādās iedzīvotāju grupās

K2. "Vai pēdējo 5 gadu laikā Jūs vai citi Jūsu ģimenes locekļi esat nonākuši situācijā, kad piedzīvojāt pārkāpumu no iepriekš uzskaitīto iestāžu nodarbināto puses, bet par to neziņojāt?"

Uzskati par to, vai policijas amatpersonas drīkst pielietot fizisku spēku un speciālos līdzekļus, lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību un drošību

K3. "Vai policijas amatpersonas drīkst pielietot fizisku spēku un speciālos līdzekļus (piemēram, roku dzelžus, sasiešanas līdzekļus, steku, elektrošoku, gāzes baloniņu, u.c.), lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību un drošību?"

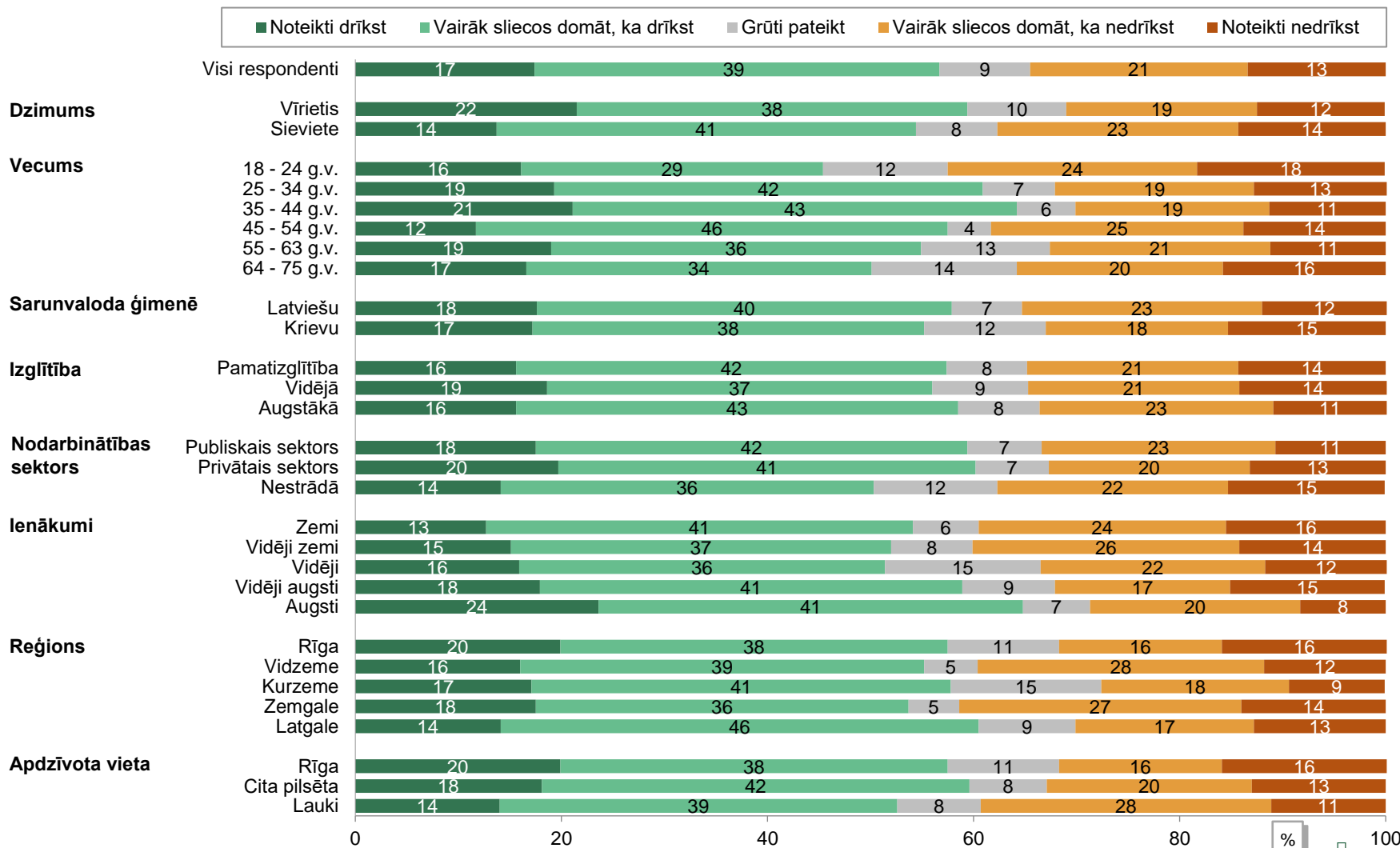

Bāze: visi respondenti, n=1007

Uzskati par to, vai policijas amatpersonas drīkst pielietot fizisku spēku un speciālos līdzekļus, lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību un drošību

Atbildes dažādās iedzīvotāju grupās

K3. "Vai policijas amatpersonas drīkst pielietot fizisku spēku un speciālos līdzekļus (piemēram, roku dzelžus, sasiešanas līdzekļus, steku, elektrošoku, gāzes baloniņu, u.c.), lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību un drošību?"

Pielikums

Aptaujas anketa

K1. Ja Jūs saskartos ar šajās iestādēs strādājošo rīcību, kura, Jūsuprāt, būtu pretlikumīga, vai Jūs par to ziņotu?

Valsts policija

Pašvaldības policija

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Valsts robežsardze

Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs

Nodrošinājuma valsts aģentūra

Ieslodzījuma vietu pārvalde (ieslodzījuma vietas)

Ostas policija

Iespējamās vairākas atbildes

Jā, ziņotu		1
Nē, neziņotu	laika trūkuma dēļ	2
	jo nav vēlme iesaistīties pārkāpuma izskatīšanas procesā	3
	jo tāpat neko nepanākšu	4
	jo ir negatīva pieredze	5
	jo ir bailes no atriebības	6
	kāda cita iemesla dēļ (<i>lūdzu, īsi to pierakstiet</i>)	7
Grūti pateikt/ NA		8

K2. Vai pēdējo 5 gadu laikā Jūs vai citi Jūsu ģimenes locekļi esat nonākuši situācijā, kad piedzīvojāt pārkāpumu no iepriekš uzskaitīto iestāžu nodarbināto puses, bet par to neziņojāt?

Jā	1
Nē	2
Grūti pateikt/ NA	8

K3. Vai policijas amatpersonas drīkst pielietot fizisku spēku un speciālos līdzekļus (piemēram, roku dzelžus, sasiešanas līdzekļus, steku, elektrošoku, gāzes baloniņu, u.c.), lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību un drošību? Vai tās to...

Noteikti drīkst	1
Vairāk sliecos domāt, ka drīkst	2
Vairāk sliecos domāt, ka nedrīkst	3
Noteikti nedrīkst	4
Grūti pateikt/ NA	8

Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināma *statistiskās kļūdas* varbūtība. Analizējot un interpretējot pētījumā iegūtos rezultātus, to vajadzētu ņemt vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistiskās kļūdas robežās jeb ir mazākas par to, var uzskatīt par *nenozīmīgām*.

Atbilžu sadalījums %	Respondentu skaits (bāze) N =												
	50	75	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100
1 vai 99	2.8	2.2	1.9	1.4	1.1	1.0	0.9	0.8	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6
2 vai 98	3.9	3.2	2.7	1.9	1.6	1.4	1.2	1.1	1.0	1.0	0.9	0.9	0.8
4 vai 96	5.4	4.5	3.8	2.7	2.2	1.9	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.2
6 vai 94	6.6	5.4	4.7	3.3	2.7	2.3	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4
8 vai 92	7.5	6.1	5.3	3.8	3.1	2.7	2.4	2.2	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6
10 vai 90	8.3	6.8	5.9	4.2	3.4	2.9	2.6	2.4	2.2	2.0	2.0	1.9	1.8
12 vai 88	9.0	7.4	6.4	4.5	3.7	3.2	2.9	2.6	2.4	2.3	2.1	2.0	1.9
15 vai 85	9.9	8.0	7.0	5.0	4.0	3.5	3.1	2.9	2.6	2.5	2.3	2.2	2.1
18 vai 82	10.7	8.7	7.5	5.3	4.4	3.8	3.4	3.0	2.9	2.7	2.5	2.4	2.3
20 vai 80	11.1	9.1	7.8	5.5	4.5	3.9	3.5	3.2	3.0	2.8	2.6	2.5	2.4
22 vai 78	11.5	9.4	8.1	5.7	4.7	4.1	3.6	3.3	3.1	2.9	2.7	2.6	2.5
25 vai 75	12.0	9.8	8.5	6.0	4.9	4.2	3.8	3.5	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6
28 vai 72	12.5	10.2	8.8	6.2	5.1	4.4	3.9	3.6	3.3	3.1	2.9	2.8	2.7
30 vai 70	12.7	10.4	9.0	6.4	5.2	4.5	4.0	3.7	3.4	3.2	3.0	2.8	2.7
32 vai 68	12.9	10.6	9.1	6.5	5.3	4.6	4.1	3.7	3.5	3.2	3.1	2.9	2.8
35 vai 65	13.2	10.8	9.4	6.6	5.4	4.7	4.2	3.8	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8
40 vai 60	13.6	11.1	9.6	6.8	5.5	4.8	4.3	3.9	3.6	3.4	3.2	3.0	2.9
45 vai 55	13.8	11.3	9.8	6.9	5.6	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	2.9
50 vai 50	13.9	11.3	9.8	6.9	5.7	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	3.0

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir jāzina respondentu skaits attiecīgajā grupā un rezultāts procentos. Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistiskās mērījuma kļūdas robežas + / - procentos ar **95% varbūtību**.

Projekta darba grupa: Arnis Kaktiņš, Māra Alksne
Par lauka darba norisi atbildīgās: Santa Tiona, Santa Šervele
Datu masīvu veidoja: Liene Līvmane

SKDS

tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs
Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010
Tālr.: +371 67 312 876, e-pasts: skds@skds.lv
www.skds.lv